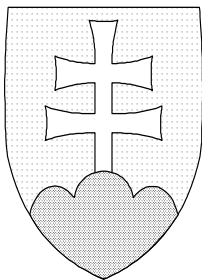

PROTIMONOPOLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ROZHODNUTIE

Číslo: 2003/ZK/2/1/044

Bratislava 18.03.2003

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor zneužívania dominantného postavenia, v správnom konaní začatom dňa 05.06.2002 na podnet podnikateľa L.C.H., s.r.o. Masarykova 22, 081 93 Prešov, IČO 31 678 637 vo veci zneužitia dominantného postavenia podnikateľom PROBUGAS, a.s., Lieskovská cesta 3, 820 14 Bratislava, IČO 17 321 981

rozhodol

podľa § 32 ods.2 písm. c) zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona 465/2002 Z. z. tak, že správne konanie **zastavuje**, nakoľko dôvod na konanie nebol daný.

Odôvodnenie :

Na Protimonopolnom úrade Slovenskej republiky, odbore zneužívania dominantného postavenia (ďalej len „úrad“) sa na podnet podnikateľa L.C.H., s.r.o. Masarykova 22, 081 93 Prešov, IČO 31 678 637 (ďalej len „L.C.H., s.r.o.“) dňa 5.6.2002 začalo správne konanie vo veci zneužívania dominantného postavenia podnikateľom PROBUGAS, a.s., Lieskovská cesta 3, 820 14 Bratislava, IČO 17 321 981 (ďalej len „PROBUGAS, a.s.“), v zmysle § 25 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 465/2002 Z. z. (ďalej len „zákon“) v spojení s § 18 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení zákona č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

PROBUGAS, a.s., ako vyplýva z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sa, vložka c.: 156/B zo dňa 2.9.1991, je právnická osoba s právnou formou akciová spoločnosť. Akcionármi spoločnosti sú Slovenský plynárenský priemysel a.s., ako aj nadnárodná spoločnosť PAM GAS B.V. Holandsko. V predmete činnosti má zapísané široké spektrum činností, predovšetkým obchodné, najmä so skvapalneným uhl'ovodíkovým plynom a plynovými zariadeniami. Na základe udelených licencií, PROBUGAS, a.s. dodáva skvapalnené uhl'ovodíkové plyny v širokom sortimente oceľových tlakových nádob - v plynových fľašiach a plynových zásobníkoch. Ďalej poskytuje služby konzultačného a poradenského charakteru vo vyššie uvedenej oblasti. Okrem týchto činností v Obchodnom registri sú zapísané montáže, opravy a revízie plynových zariadení médium zemný plyn, propán, bután a zmes propán - bután.

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že PROBUGAS, a.s. je podnikateľom podľa § 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 513/1991 Zb.“), čiže je podnikateľom aj podľa § 3 ods. 2 zákona.

Spoločnosť s ručením obmedzeným L.C.H. bola založená spoločenskou zmluvou zo dňa 7.9.1993 dvomi spoločníkmi podľa zákona č. 513/1991 Zb. Je zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Prešov, oddiel: Sro, vložka č.: 1303/P zo dňa 1.10.1993. Dňa 1.8.2002 úrad obdržal listom Oznam o zmene vo vedení L.C.H., s.r.o. Odo dňa 18.7.2002 sa novým konateľom a spoločníkom stal p. Ing. Kameník Matej. Spoločnosť má v predmete činnosti o.i. zapísané obchodnú činnosť so spotrebným tovarom, s priemyselným tovarom a montáž splynovačov do motorových vozidiel.

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že L.C.H., s.r.o. je podnikateľom podľa § 2 zákona č. 513/1991 Zb., čiže je podnikateľom aj podľa § 3 ods. 2 zákona.

Podľa § 25 ods. 3 zákona sú účastníkmi konania navrhovateľ a podnikatelia, o ktorých právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach ustanoveným týmto zákonom sa má rozhodnúť. Účastníkmi konania sú navrhovateľ L.C.H., s.r.o. a podnikateľ PROBUGAS, a.s.

Podnikateľ L.C.H., s.r.o. v podaní (pod zn. 3033/PMÚ/2002) uviedol, že PROBUGAS, a.s. obmedzuje ostatných dodávateľov plynu LPG a takéto konanie je v rozpore

so zákazom zneužívania dominantného postavenia v zmysle § 8 ods. 6 zákona z nasledujúcich dôvodov:

1. PROBUGAS, a.s. si vynucuje uzavretie kúpnej zmluvy s odberateľmi na dodávky LPG plynu pod hrozbou zrušenia nájomnej zmluvy medzi dodávateľom a odberateľom na prenájom technologického zariadenia na prevádzku čerpacích staníc LPG,
2. PROBUGAS, a.s. si vynucuje u odberateľov LPG plynu uvedených v predchádzajúcom bode 1. tvorbu predajnej ceny,
3. Cenové podmienky, za ktoré PROBUGAS, a.s. dodáva LPG plyn svojim odberateľom v Košickom regióne sú rozdielne ako v ostatných regiónoch (napr. Rožňava, Zvolen, Nitra).

Z obsahu predmetného podnetu vyplynulo, že sa týka aj § 4 zákona, t.j. dohôd obmedzujúcich súťaž. Z toho dôvodu odbor dohôd obmedzujúcich súťaž (ďalej len „DOS“) začal správne konanie. Na základe predbežných výsledkov šetrenia vykonaného odborom DOS, úrad dospel k záveru, že zo strany PROBUGAS, a.s. by mohlo dôjsť aj k porušeniu § 8 ods. 2 zákona. Z toho dôvodu odbor zneužívania dominantného postavenia (ďalej len „ZDP“) úradu dňa 26.7.2002 oznámil navrhovateľovi L.C.H., s.r.o. a podnikateľovi PROBUGAS, a.s., že ku dňu 5.6.2002 začalo správne konanie aj vo veci zneužívania dominantného postavenia podľa § 8 ods. 2 zákona.

Dňa 1.8.2002 navrhovateľ oznámil úradu, aby korešpondencia bola adresovaná nasledovne: Ing. Kameník Matej, Treadstone, s.r.o., Moldavská 8, 040 11 Košice.

Dňa 18.11.2002 navrhovateľ doplnil podanie aj konkrétnym príkladom, v ktorom udáva, že PROBUGAS, a.s. dodáva uhl'ovodíkové palivá spoločnosti Autonova v.d., Košická 20, Prešov za 7,70 Sk/l a o päť kilometrov vzdialenejšiemu klientovi Cestné stavby, a.s. dodáva ten istý tovar za cenu 12,00 Sk/l. Ďalej uviedol, že PROBUGAS, a.s. sa dohodol s Primagaz Central Europe, GmbH, Viedeň na predaji LPG plynu za nižšie ceny ako ostatným odberateľom. Túto časť podnetu odbor ZDP postúpil odboru DOS úradu, nakoľko problematika týkajúca sa možnej dohody podnikateľov patrí do jeho kompetencie.

Úrad v prvom rade definoval tovarový a priestorový relevantný trh, na ktorom pôsobia aj účastníci konania PROBUGAS, a.s. a L.C.H., s.r.o. Následne úrad zisťoval, či na definovanom relevantnom trhu má PROBUGAS, a.s. dominantné postavenie. Úrad sa paralelne zaoberal aj praktikami a konaním, ku ktorým údajne malo dôjsť zo strany PROBUGAS, a.s. v rámci obmedzovania hospodárskej súťaže.

A. DEFINOVANIE RELEVANTNÉHO TRHU:

Podľa ustanovenia § 3 ods. 3 zákona relevantný trh je priestorový a časový súbeh ponuky a dopytu takých tovarov, ktoré sú na uspokojenie určitých potrieb z hľadiska užívateľa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 4 zákona tovarový relevantný trh zahŕňa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné tovary schopné uspokojiť určitú potrebu užívateľov.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 6 zákona priestorový relevantný trh je vymedzený územím, na ktorom sú súťažné podmienky také homogénne, že toto územie môže byť oddelené od ostatných území s odlišnými súťažnými podmienkami.

Pri definovaní relevantných trhov a posudzovaní, ktoré tovary sú vzájomne zastupiteľné z hľadiska užívateľa zohľadnil úrad najmä kritériá ako cena, kvalita, účel použitia, dodacie podmienky, platobné podmienky a technologická substitúcia.

Aby úrad mohol definovať relevantný trh je potrebné ho aj priestorovo vymedziť. Na základe predložených a získaných podkladov a informácií úrad definoval nasledovný relevantný trh:

a) Tovarový relevantný trh

Určenie tovarového relevantného trhu vychádza z toho, ktoré tovary sú zhodné alebo vzájomne zastupiteľné a sú schopné uspokojiť určitú potrebu užívateľov. Vzájomne zastupiteľné tovary sú tovary, ktoré sú zastupiteľné z hľadiska ich fyzikálnych a technických charakteristík, ceny a účelu použitia.

Tovarovým relevantným trhom je predaj skvapalnených uhl'ovodíkových plynov distribučnými spoločnosťami maloobchodným odberateľom na čerpacie stanice LPG za účelom uspokojenia potrieb konečných užívateľov.

Skvapalnené uhl'ovodíkové plyny (anglická skratka LPG = LIQUFIED PETROLEUM GAS) z hľadiska fyzikálnych charakteristík sa delia na propán, u – bután, i – bután a zmes propán - bután. Z hľadiska použitia propán sa plní do fliaš resp. do zásobníkov a použije sa napr. na ohrievanie vzduchu, ale väčšinou na vykurovanie. U – bután, aj i – bután sa používa na technologické účely. Zmes propán -butánu sa plní do fliaš (napr. pre účely varenia) resp. do zásobníkov a predáva sa ako autoplyn, ktorý z hľadiska účelu použitia môžeme zaradiť medzi pohonné látky.

Úrad skúmal, či LPG, používaný na pohon motorových vozidiel, má substitút. Na základe získaných podkladov a vyjadrení vykonal porovnanie relevantných pohonných látok, ktoré sa používajú na pohon motorových vozidiel.

Vo svete i na Slovensku sa používajú klasické kvapalné pohonné látky (benzín, nafta) resp. na plynový pohon sa používa CNG (stlačený zemný plyn) a LPG. CNG aj LPG je z hľadiska ich fyzikálnych a technických charakteristík možné použiť na pohon ľubovoľných zážihových benzínových motorov (zapálenie zmesi plyn – vzduch pomocou zapalovacej sviečky). Tieto plynné palivá patria medzi alternatívne pohonné látky, ktoré svojimi vlastnosťami voči klasickým kvapalným pohonným látkam prispievajú k značnej ekologizácii prevádzky motorových vozidiel. Oproti klasickým palivám majú podstatne ekologickejšie spaľovanie. Podstatné rozdiely oproti klasickým kvapalným pohonným látkam sú:

- nižšie koncentrácie škodlivých emisií (CO, NO_x, pevné častice) vo výfukových plynch
- dlhšia životnosť motorového oleja a zapalovacích sviečok
- tichší chod motora

Aj výrazne vyššia cenová úroveň automobilových benzínov a motorovej nafty v súčasnosti vylučujú zastupiteľnosť s LPG. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že používaním LPG na pohon motorových vozidiel sa ušetrí takmer 50 % nákladov na palivo než pri používaní benzínu. V súčasnosti sú na Slovensku povolené hromadné prestavby takmer všetkých modelov automobilky Škoda a Lada na alternatívny pohon LPG. Náklady na prestavbu sa vrátia po cca 20 000 km.

Výhodou vozidiel jazdiacich na LPG oproti CNG je skutočnosť, že LPG sa pomerne ľahko skvapalňuje. V kvapalnom stave je jeho objem 260-krát menší, čo zjednodušuje jeho dopravu a uskladnenie. Znamená to racionálnejšie využitie skladovacieho priestoru nádrže, čo následne znamená zvýšenie dojazdu a nižšiu hmotnosť konštrukcie nádrže. Nádrž pre LPG je dimenzovaná na niekoľkonásobne nižší tlak ako nádrž na CNG (prevádzkový tlak LPG sa pohybuje okolo 7 - 9 atm. oproti prevádzkovému tlaku CNG cca. 200 atm.). Tlak CNG sa musí náročným spôsobom regulovať na potrebný tlak pred vstupom do motora. V porovnaní s CNG majú skvapalnené uhlíkovodíkové plyny nižšie zápalné teplo a vyššiu výhrevnosť. Nie sú závislé na rozvodných sieťach. Ich kvalita je kontrolovateľná, rovnako ako ich spotreba. Využitie CNG si vyžaduje použitie prídavných zariadení (nádrž, splynovač/regulátor, ventil, filter, zmiešavač), ktoré sú nevyhnutné na prípravu spaľovacej zmesi a bezpečnú prevádzku vozidla. Prídavné zariadenia sa odlišujú od druhu použitého plynu a preto ich vzájomná zastupiteľnosť bez zmeny prídavných zariadení nie je možná. Niektorí odborníci predpokladajú budúcnosť pohonu vodíkom, ale ťažko odhadnúť, kedy bude pripravené praktické využitie.

Na základe vyššie uvedených skutočností úrad konštatuje, že vzhľadom na predajnú cenu pre koncových užívateľov, ktoré sú výrazne odlišné od cien ostatných PHM, je tento tovar nezastupiteľný s inými pohonnými látkami. Podstatné je, že LPG dodávaný na čerpacie stanice LPG, ktorý sa používa na pohon zážihových benzínových motorov nie je zastupiteľný ani s plynom plneným do fliaš, nakoľko takúto technológiu je zakázané používať na pohon motorových vozidiel ako PHM.

b) Priestorový relevantný trh

Definícia priestorového relevantného trhu je nástrojom identifikácie a vymedzenia priestoru súťaže medzi konkurentmi. Cieľom definície trhu v jeho geografickej dimenzii je identifikovať takých skutočných konkurentov podnikateľa PROBUGAS, a.s., ktorí môžu ovplyvniť jeho tržové správanie a zabrániť im v krokoch nezávislých od účinného konkurenčného tlaku.

Inak povedané, priestorový relevantný trh je vymedzený súťažnými podmienkami, ktoré sú dostatočne homogénne. Tým sa umožní možnosť odčlenenia tohto homogénneho územia od ostatných území s odlišnými súťažnými podmienkami. Priestorový relevantný trh zahŕňa oblasť, v ktorej dotknutí podnikatelia vstupujú do vzťahov dopytu a ponuky tovarov, v ktorej sú súťažné podmienky dostatočne homogénne a ktorá sa od ostatných oblastí výrazne odlišuje práve preto, že súťažné podmienky v nej sú zjavne odlišné od podmienok v iných oblastiach. Faktory izolujúce priestorový trh od konkurenčného tlaku zvonku môžu zahŕňať regulačné bariéry alebo limitovaný prístup k distribučným kanálom. V tomto prípade regulačné bariéry neexistujú, teda úrad sa zameral na prístup k distribučným kanálom.

Úrad vyžiadal od dodávateľov LPG ich distribučný systém a rozbor nákladov spojených s rozvojom vlastnej distribučnej siete. Väčšina dodávateľov označila tento materiál za obchodné tajomstvo. Vo všeobecnosti sa ale dá povedať, že distribučný systém najväčších dodávateľov LPG je založený na podobnom princípe. Základom sú vybudované centrá v jednotlivých regiónoch Slovenska a následný rozvoz autocisternami. Dodávky jednotlivým odberateľom sú závislé od veľkosti, početnosti a naliehavosti vo vzťahu k možnostiam jednotlivých distribučných centier, zásob LPG a polohy resp. miesta odberateľa. Na rozdiel od ostatných dodávateľov LPG navrhovateľ neinvestoval prostriedky do budovania zásobníkov a stáčacích miest na území Slovenskej republiky, ale do veľkokapacitnej autocisterny (43 m³). Výhodou takého systému je, že je lacnejší a LPG sa nemusí prečerpávať

zo zásobníkov resp. železničných vagónov, ale autocisternou sa môže priamo porozvážať až k odberateľovi.

Rozsah priestorového trhu môže byť limitovaný aj prepravnými nákladmi. Otázkou je, či môžu súťažné bariéry zabráňovať obchodu medzi dvoma oblasťami pri daných prepravných nákladoch. Najbežnejšou prekážkou pre odberateľa je pri zmene objednávok od inej spoločnosti mimo jej sídla fakt, že sa zvyšujú prepravné náklady. V tomto prípade dodávatelia mali iba nepatrné zvýšenie prepravných nákladov (pod 10 %) aj vďaka dobre umiestneným rozvozoovým centráam v závislosti od dovozu z jednotlivých krajín (Rusko, Ukrajina, Poľsko, Chorvátsko, Maďarsko, Rakúsko, Kazachstan).

Na základe hore uvedeného úrad dospel k záveru, že súťažné podmienky sú homogénne na celom území SR. Priestorovým relevantným trhom je teda celistvé územie Slovenskej republiky.

Ďalej bolo potrebné preukázať, či PROBUGAS, a.s. má dominantné postavenie na relevantnom trhu distribúcie LPG na čerpacej stanici LPG v Slovenskej republike.

B. DEFINÍCIA DOMINANTNÉHO POSTAVENIA:

Podľa § 8 ods. 1 zákona dominantné postavenie na relevantnom trhu má podnikateľ alebo niekoľko podnikateľov, ktorí nie sú vystavení podstatnej súťaži a ktorí sa vzhľadom na svoju ekonomickú silu môžu správať nezávisle.

Veľmi dôležitým faktorom je charakter a štruktúra trhu. Trh s palivami a energiami patrí medzi najprogresívnejšie a najmodernejšie v celosvetovom meradle. Zatiaľ čo v západných krajinách patria skvapalnené uhl'ovodíkové plyny k najobľúbenejším druhom energií, v našej krajine zohrávali dlho len úlohu popolušky. Skvapalnené uhl'ovodíkové plyny sú ekologicky čisté. Splňajú aj najprísnejšie kritériá na ochranu životného prostredia. Pri ideálnom horení nezanechávajú dym ani sadze. Neškodia vode, pôde ani ovzdušiu. Tieto vlastnosti ich predurčujú byť vyhľadávanou energiou nielen v súčasnosti, ale aj v budúcnosti, keď sa limity škodlivín pri spaľovaní budú neustále sprísňovať. LPG sa získava priamo z ložísk zemného plynu, alebo z ropy v rafinériách pri jej spracovaní.

V Európe je preto čoraz rozšírenejší pohon na LPG. Pretože pohon na LPG je nielen ekonomicky výhodný, ale aj ekologicky čistý, nemá nepriaznivý vplyv na čistotu vôd, pôdy či ovzdušia, mnohé krajiny EÚ úľavami na daniach a sprísňovaním noriem v oblasti znečisťovania ovzdušia otvorene podporujú tento druh paliva.

Slovenský trh prechádza zásadnými zmenami, ktorých základom je liberalizácia, demonopolizácia a privatizácia. V poslednom čase skvapalnené uhl'ovodíkové plyny začali hrať stále významnejšiu úlohu v štruktúre energií aj na Slovensku. Z toho dôvodu je nevyhnutné, aby tento trh fungoval objektívne, aby konečnému užívateľovi umožnil ponúknuť alternatívu z hľadiska správnej voľby zdroja energie, či voľby pohonných hmôt.

Na Slovensku sa obľuba pohonu vozidiel na LPG podstatne zvýšila až po roku 1996, otvorením prvých čerpacích staníc LPG na Slovensku. Obmedzený počet vozidiel vybavených zariadením na duálny pohon, či už od výrobcu alebo dodatočnou úpravou, a nejasnosti v legislatíve zapríčinili, že sa výstavba čerpacích staníc LPG na Slovensku rozbiehala pomalým tempom. Napriek tomu čerpacej stanice LPG z roka na rok pribúdajú a v súčasnosti ich počet narastá doslova rapídny tempom. Na Slovensku v súčasnosti existuje cca 180 čerpacích staníc LPG. Tento počet z hľadiska pokrytia nášho územia je

nedostačujúci, napr. existujú okresy, kde na svojom území majú v prevádzke len jednu čerpaciu stanicu LPG.

Úrad oslovil odberateľov s otázkou, či majú možnosť odoberať LPG aj od iného dodávateľa, ktorý by dodával tovar zhodnej alebo zastupiteľnej kvality, za porovnateľných cenových, dodacích a platobných podmienok a či by sa čerpacie stanice rozhodli zmeniť svoje objednávky a zaslať ich iným dodávateľom mimo bezprostrednej oblasti, ak by ich dodávateľ PROBUGAS, a.s. zvýšil ceny o 10 %. Odberatelia sa vyjadrili, že každý majiteľ čerpacej stanice LPG, ktorý má vlastnú technológiu, má neobmedzenú voľnosť vybrať si medzi ktorýmkoľvek dodávateľom LPG. Výnimku tvoria tí odberatelia, ktorí odpovedali, že technologické zariadenie im umožňuje odoberať LPG aj od iných dodávateľov, ale z dôvodu prenajatej technológie od PROBUGAS, a.s. sú viazaní na výhradný odber LPG od uvedenej spoločnosti. Táto problematika však súvisí so samostatným správnym konaním na odbore DOS.

Ďalej významným faktorom, ktorý preukazuje dominantné postavenie na relevantnom trhu je existencia vysokých trhových podielov. Táto analýza zahŕňa aj prešetrovanie prítomnosti konkurencie na danom trhu. Definícia tovarového a priestorového relevantného trhu umožňovala identifikáciu dodávateľov a odberateľov aktívnych na danom trhu. Na tomto základe je možné určiť celkovú veľkosť trhu a percentuálny podiel každého z dodávateľov na ňom. Úrad požiadal každého dodávateľa o informácie z oblasti predajných objemov za účelom zistenia veľkosti trhu a výšky jednotlivých podielov. Úrad oslovil nasledujúce spoločnosti: PROBUGAS, a.s., Bratislava, FLAGA SLOVPLYN, s.r.o., Pezinok, PROGAS, s.r.o., Bratislava, L.C.H., s.r.o., Prešov, UNIVERZAL Svrčinovec, s.r.o., Čadca, TRADE ENTERPRISE, s.r.o., Spišská Nová Ves a AUTOPLYN Žilina.

Títo dodávatelia uvádzali objem dodaného LPG v tonách na čerpacie stanice LPG za posledné tri roky. Objemy dodaných LPG na čerpacie stanice za posledné tri roky označili jednotlivé spoločnosti ako obchodné tajomstvo. Z údajov, ktoré predložili jednotliví dodávatelia LPG vyplynulo, že v roku 2002 (do 30.11.2002) na čerpacie stanice LPG v Slovenskej republike sa dodalo 28 523 ton LPG. Podiely jednotlivých dodávateľov LPG na dodávkach boli nasledovné: PROBUGAS, a.s. 33 %, FLAGA SLOVPLYN, s.r.o. 32 %, PROGAS, s.r.o. 19 %, navrhovateľ L.C.H., s.r.o. 2 % a ostatní dodávatelia 14 %.

Úrad skúmal aj ďalšie faktory, ktoré by preukázali dominantné postavenie tejto spoločnosti na relevantnom trhu. Takým faktorom je absolútny a relatívny nárast trhových podielov. Celkové dodávky LPG plynu na čerpacie stanice LPG v Slovenskej republike rástli medziročne v roku 2001 o 42 % a v roku 2002 o 23 % (dodávky za mesiac december 2002 nie sú započítané). To znamená až 75 % nárast oproti roku 2000, kým PROBUGAS, a.s. zvýšil svoje dodávky za uvedené obdobie len nepatrne o 11 %, a najväčší konkurenti FLAGA SLOVPLYN, s.r.o. o cca 150 % a PROGAS, s.r.o. až o cca 170 %. Ďalším faktorom, ktorý by mohol preukázať dominantné postavenie je dlhodobo vysoký resp. neustále sa zvyšujúci trhový podiel. V minulosti mal PROBUGAS, a.s. vysoký trhový podiel, ktorý si udržoval až do roku 2000. V roku 2000 trhový podiel PROBUGAS, a.s. bol ešte nad 50 %, ale v roku 2001 klesol na 38 %. Na druhej strane si trhové podiely zvýšili PROGAS, s.r.o., ktorý z 13 % v roku 2000 dosiahol 19 % v roku 2001 a hlavne FLAGA SLOVPLYN, s.r.o., ktorá mala v roku 2000 22 %-ný podiel celkových dodávok LPG na čerpacie stanice LPG a v roku 2001 už dosiahla až 30 %. Kým trhové podiely dvoch najväčších konkurentov PROBUGAS, a.s. za posledné tri roky vzrástli, trhový podiel PROBUGAS, a.s. má za posledné tri roky klesajúcu tendenciu. Úroveň trhového podielu PROBUGAS, a.s. sa zastavila v súčasnej dobe prakticky na úrovni trhového podielu FLAGA SLOVPLYN, s.r.o.

Bariérou vstupu dodávateľov na relevantný trh SR sú v danom prípade najmä nasledovné faktory:

- a) získanie licencie,
- b) investičná náročnosť vybudovania infraštruktúry,
- c) ekonomická sila spoločností, ktoré na tomto trhu pôsobia.

Úrad podrobne preskúmal tieto bariéry vstupu na trh. Licenciu na veľkoobchodný predaj LPG sa dá získať bez väčších ťažkostí. Pokiaľ ide o investičné náklady, je potrebné mať minimálne 1 autocisternu (stojí cca. 8 mil. Sk) na rozvoz plynu. Dôležitou oblasťou je vybudovanie infraštruktúry spojené s dodržiavaním bezpečnosti pri práci, technických noriem, noriem ADR a pod. Istým limitom môže byť získanie LPG ako média, ktoré sa dováža zo zahraničia. Ďalšou bariérou by mohlo byť know-how, ktoré každá spoločnosť, ktorá chce podnikáť v uvedenej oblasti, musí mať k dispozícii. Úrad považoval za dôležité posúdiť aj celkovú ekonomickú silu údajne dominantného podnikateľa, aj keď ekonomická sila pri daných trhových podieloch nemôže vo veľkej miere vplývať na trhovú silu v rámci relevantného trhu. Teda toto kritérium v rámci relevantného trhu nebolo v tomto prípade podstatné. Ekonomickú silu podnikateľa charakterizuje najmä výška obratu, vlastné imanie, finančná sila a dosahovaný hospodársky výsledok. PROBUGAS, a.s. je podnikateľským subjektom na trhu s významným ekonomickým potenciálom. V minulosti pri absencii konkurenčného prostredia pôsobil ako jediný na slovenskom trhu. PROBUGAS, a.s. dosiahol v roku 2001 obrat (... Sk), hospodársky výsledok (... Sk) a vlastné imanie predstavovalo (... Sk). Tieto údaje označil PROBUGAS, a.s. ako obchodné tajomstvo. Ostatní dodávatelia sú ekonomicky slabší. Údaje o ekonomických ukazovateľoch označili aj ostatní dodávatelia za obchodné tajomstvo.

Súťaž je ovplyvnená nielen skutočnými konkurentmi, ale môže byť ovplyvnená aj potenciálnymi konkurentmi, ktorí ešte nevstúpili na trh, ale ktorí by tak mohli urobiť, ak vznikne výhodná ekonomická príležitosť (využívajú nadbytok LPG v okolitých krajinách, hlavne v Poľsku, a ponúkajú lacný LPG). To znamená, že je tu veľmi silný konkurenčný potenciál pre akúkoľvek spoločnosť pôsobiacu na trhu bez ohľadu na jej pozíciu.

Táto skutočná a potenciálna konkurencia znamená, že PROBUGAS, a.s. aj napriek významnému podielu na predmetných lokálnych trhoch je vystavený podstatnej súťaži a napriek ekonomickej sile sa nemôže nezávisle správať na danom trhu. Svedčia o tom všetky faktory, ktoré úrad prešetroval, teda dynamický charakter (vysoký potenciál rozvoja trhu), trhové podiely na definovanom relevantnom trhu, štruktúra trhu, trend vývoja trhu za posledné tri roky ako aj nízke bariéry vstupu na trh.

S ohľadom na vyššie uvedené úrad dospel k záveru, že podľa § 8 ods. 1 zákona, PROBUGAS, a.s. na vymedzenom relevantnom trhu SR **nemá dominantné postavenie**.

Nakoľko úrad po analýze postavenia a správania sa jednotlivých konkurenčných spoločností na definovanom relevantnom trhu dospel k záveru, že PROBUGAS, a.s. nemá dominantné postavenie na území SR, t.j. nemohlo z jeho strany dôjsť ani k zneužívaniu dominantného postavenia a teda nie je potrebné vyšetrovať ani jednotlivé činnosti a konania, ktoré by mohli byť možnými zneužívajúcimi praktikami. Aj keď úrad v predmetnej veci vykonal aj šetrenia týkajúcich sa niektorých možných praktík, vzhľadom na vyššie uvedené, výsledky týchto šetrení neuviedol v odôvodnení rozhodnutia.

Úrad je podľa § 33 zákona č. 136/2001 Z.z. pred vydaním rozhodnutia vo veci povinný vyzvať účastníkov konania, aby sa ústne alebo písomne vyjadrili k jeho podkladu a k spôsobu jeho zistenia, prípadne aby navrhli jeho doplnenie. Súčasne je úrad povinný podať informáciu o záveroch prešetrovania, ku ktorým na základe jemu dostupných informácií a podkladov dospel. Podnikateľ L.C.H., s.r.o. sa v určenej lehote nevyjadril k predmetnej výzve úradu. Podnikateľ PROBUGAS, a.s. zaslal svoje vyjadrenie, v ktorom uviedol, že k predmetnej výzve nemá pripomienky.

Po zvážení všetkých uvedených skutočností a vzhľadom na zistený skutkový stav úrad rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e :

Podľa ustanovenia § 34 ods. 1 zákona proti tomuto rozhodnutiu možno podať rozklad na Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor zneužívania dominantného postavenia, Drieňová 24, 826 03 Bratislava v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia. V zmysle § 61 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení zákona č. 215/2002 Z.z. o elektronickom podpise a o zmene a doplnení niektorých zákonov včas podaný rozklad má odkladný účinok.

Ing. Ladislav Szabó
riaditeľ odboru zneužívania dominantného postavenia

Výzva sa doručuje:

PROBUGAS, a.s.
Ing. Ladislav Červenák
Generálny riaditeľ
Lieskovská cesta 3
820 14 Bratislava

L.C.H., s.r.o.
Ing. Kameník Matej
Treadstone, s.r.o.
Moldavská 8
040 11 Košice